

A SZÓ, AMELY JELENTÉSÉT VESZTETTE

Újvidék, 1999 márciusa–áprilisa

Ó Z E R Á G N E S

Itt, a Vajdaságban a biztonság és az értelmes élet érzésétől mi, akik életünk közepe táján járunk, még valamikor a nyolcvanas évek második felében elbúcsúztunk. Azóta is oly sokszor hittük, hogy egy-egy gazdasági, társadalmi vagy politikai esemény valóban sorsfordulót hoz majd, talán ennek a hitnek a gyakorisága tompította el és kérdőjelezte meg a vészjelző események megítélésének a képességét is bennünk. Az oly régóta várt és vágyott jobbra fordulás jelei nemcsak hogy késtek, hanem újból és újból a rosszabbra fordulást voltunk kénytelenek megállapítani a normálisnak mondható és megítélhető élet felszámolódásáig.

Volt pillanat, amikor úgy tűnt már, hogy a helyzet a robbanásig feszült, de az sohasem következett be, így a múlt év októberében sem, amikor csak egy hajszál választott el bennünket attól, ami most, 1999. március 24-én a kezdetét vette.

Most már biztos, hogy ezen a napon elpattant a húr, ezen a napon az értelem vesztett még egy csatát, és a sorsforduló bekövetkezett. De most már nem egy szellemi torna végeredményeként, hanem a kézzel fogható valóság, a saját bőrünkön tapasztalt élményként, az értelem ütközése és megbirkózása az értelmetlenséggel, melyben az előbbi vesztett csatát.

Az, amitől annyira féltünk, bekövetkezett, a sors különös fintoraként legelőször és talán legtöbbször itt Újvidéken. Itt kezdték és itt folytatják. Mert az első bomba és szárnyasrakéta, melynek becsapódása a város egyik legnépesebb újnegyedének legforgalmasabb önkiszolgálója előtt

ért utol engem és családomat, értette meg velem azt, hogy valami elkezdődött, hogy most mindennek vége, miközben a gyerekeket szorítottam magamhoz, és sikoltottam és ordítottam nagyot az utca közepén tehetetlenségemben, miközben a modern haditechnika vívmányai semmisítették meg csak az általuk ismert célt, és szórták a halált fönről és nemcsak a bűnösökre.

Védtelemnek, kiszolgáltatottnak és nagyon, de nagyon elárultnak érzem magam azóta is. Egyszerre megváltozott az értelme mindennek: az egykor volt háborúkról írt történelmi szakelemzéseknek, a költők fájdalomát hordozó szavaknak, Munk *Sikoly* című képének és Picasso *Guernicájának*, mert abba most már belekerültünk mi is! A folyó ölelésében fekvő hidaink a mi Sikolyaink és a mi Guernicáink. Összeszorult szívvel várjuk annak a pislákoló fénynek a megjelenését, melynek neve és értelme is egy – a Reményt.